

והויגן בה: מאי "מצלות הסוס"?

אמר רבי יהושע בן לוי: עתיד הקדוש ברוך הוא להוסיף על תחום ירושלים ולהגדילה, עד למרחק שהסוס רץ ומציל [מטיל את צילו] תחתיו.

כלומר, כמרחק מרוצת הסוס מהבוקר עד חצי היום.

לפי שעד חצי היום, החמה במזרח, וצלו של הסוס נופל על צד מערב. ואחר חצות היום, שהחמה במערב, נופל הצל על צד מזרח. אבל בחצות היום, החמה באמצע הרקיע, וצל הסוס נופל תחתיו.

רבי אלעזר אמר: הכי פירושו דהאי קרא: כל מצילות [מצלתיים, תכשיט] שתולין לסוס בין עיניו, יהיה קדש לה, שיתנדבו אותן ישראל לנדבת המקדש.

ורבי יוחנן אמר: כל הביזה שיהיו בוזזין ישראל מהנכרים ביום אחד, עד שעה שהסוס רץ ומציל [כלומר, מהבוקר עד חצות היום, שבו הסוס מטיל את צילו תחתיו], יהיה נידב על ידי ישראל קדש לה.

והויגן בה: בשלמא למאן דאמר דפירושא דקרא "כל ביזה שבזוזו ישראל תהיה קדש לה", אתי שפיר היינו דכתיב בתריה, "והיה הסירות בבית ה', כמזרקים לפני המזבח".

שמרוב זהב וכסף שיהיה במקדש מחמת הביזה הרבה שתוקדש לה, יהיו כל הסירים שבמקדש עשויים מכסף וזהב, כמו מזרקות המזבח.

אלא למאן דאמר ש"מצלות הסוס" בהנך תרתו עיניו — בהוספה על תחומי ירושלים,

או בהקדש מצלות הסוס — מאי "והיה הסירות בבית ה'?"

והרי בתכשיטי הסוס אין כמות מרובה כל כך, כדי שתספיק לעשות את כל סירות המקדש מכסף וזהב.

ומשנינן: האי קרא מילתא אחריתי הוא, ולא קאי על הפסוק שלפניו.

ובשורה אחרת היא. דקאמר, דמתעתי [שיתעשרו] ישראל, ומתנדבו ומייתי הרבה לנדבת המקדש. ומרוב נדבות, יעשו את כל הסירים שבמקדש מכסף וזהב.

ותו הויגן בה: בשלמא למאן דאמר ד"מצלות הסוס" היינו "כל ביזה שיבזוזו ישראל ביום אחד עד חצי היום יקדישו לה", אתי שפיר היינו דכתיב בתריה "ולא יהיה כנעני עוד בבית ה' צבאות ביום ההוא".

שמרוב עושר שיהיה במקדש, לא יצטרכו הגזברים לסחור בנכסי הקדש.

אלא למאן דאמר לפרש את "מצלות הסוס" בהנך תרתו עיניו אחרים — מאי "ולא יהיה כנעני"?

אמר רבי ירמיה: בשורה בפני עצמה היא. שלא יהיו עניים שם. ו"לא יהיה כנעני" הוא נוטריקון של "אין כאן עני".

ולמאי דמוקמינן מעיקרא ד"לא יהיה כנעני", משמעו שלא יצטרכו הגזברים לסחור בנכסי הקדש. אלמא, "כנעני" הוא סוחר.

והויגן בה: ו"כנעני" מנלן מהמקרא דאיקרי תגר [סוחר]?